

Sequens in hoc affectu deprædicat *Fr. de le Boë Sylvius lib. 1. Prax. Med. cap. 2.*

℞ $\textcircled{\circ}$ *macis stillat. granor. juniper. āā ℥j.*
Misc. in vitro Dof. gtt. ij. vel 3. in vehiculo convenienti.

Convenit quoque sequens Mistura, quâ in nimia appetentiâ à Spiritus
℞ li nimio usu excitatâ, usi sumus:

℞ *Spir. menth. juniper. āā ℥i℔.*
Rob. Juniper. Syr. cinamom. āā ℥iij.
Essent. anodyn. ℥℔. Misce. S.

Magen Mistur. Dof. cochl. i.

CAPUT XVII.

USUM JUNIPERI IN MORBIS INTESTINORUM EXPLORAT.

I. DE VERMIBUS.

Quemadmodum $\mu\alpha\kappa\rho\nu\sigma\mu$ variis vermium generibus repletus est, ita quoque homo $\mu\iota\kappa\rho\nu\sigma\mu\omicron\varsigma$ & hâc in parte illi cedere non vult, sed in variis, proh dolor! humani corporis partibus, *vermes*, imprimis intestinis inveniuntur, variorum, Autores malorum, quorum tria dantur genera. Primi dicuntur *Lumbrici teretes*, lumbricis terrestribus similes, pueris præcipuè, hinc tamen & adultis sæpe familiares. Secundi appellantur *Lati*, à latâ ipsorum formâ. Sic *Lati vermes.*

Lumbrici teretes.

Lati vermes.

Nobilissimus D. D. Febr. Argonauta & Praeses noster meritissimus pag. 125. sub signo
 ☿ *hier. picr. portionem lumbrici lati,*
quæ in sex ferè ulnarum longitudinem
extendi poterat, depictam offert. Ter-
tii vocantur *Ascarides*, qui teretes, tenu-
 es & breves sunt vermibusque casei pu-
 tridi non absimiles. Omnes hi gene-
 rantur in intestinis, quæ terræ instar sunt
 dicente *Bartholino lib. 1. Anat. reform.*
cap. X. ex quâ mesaraicæ sanguinem tra-
 hunt & lactæ chylum fugunt, sicut ita-
 que in terrâ *μακροκόσμος*, ita & in hâc
 terrâ *μικροκόσμος* vermes frequentius,
 ob humorum abundantiam, qui faciliè
 ibidem corruptionem & putredinem
 concipere possunt, conspiciuntur, hanc
 Juniperina medicamenta non solum
 prohibere sicque generationem vermi-
 um impedire, verum etiam vermes geni-
 tas extirpare valent.

Sic Cerevisiam cum Juniperis con-
tusis conditam vermes enecare, inquit
Colerus lib. 18. Oeconomiae cap. CXI.

Internè

Opiatam Salomonis *D. Jouberti*
grana juniperi quoque ingrediuntur, &
 ad Vermes enecandos prædicatur effi-
 cax ab *Uffenbach. lib. 3. Antidot. sect. 2.*
cap. 9.

Essentia ad Vermes nobis in fre-
 quenti usu est sequens:

℞ *Herb.*

R *Herb. abroton. scord. tanacet. āā Mj.*
Rad. diptamn. filic. zedoar. āā ʒʒ.
Flor. cent. min. Mj. persicor. pii. wuse!
corallin. ʒʒ.
Sem. santonie. coriandr. āā. ʒvi. Baec.
juni. per. ʒij.
Myrrh. opt. theriac. Andr. āā ʒʒ.

Concis. contuf. infund. in f. q. Spir. Juniperi rectific. Tinctum quod est separetur, novus Spiritus affundatur, conjunctis liquoribus adde

Spir. C. C. Se volat. impregnat. ʒij.

Misc. S. Essentz wieder die Würme.

Hanc Essentiam optimo successu **Observatio.**
 hoc in loco adhibuimus in muliere 41. annorum die **Pabstin** dictæ, quæ cum de torminibus ventris quereretur **Rob. Juniperinum** purgans ei ad ʒʒ. exhibuimus, unde aliquot vermes teretes exiere, quapropter ad ulteriorem vermium expulsionem hanc aliis medicamentis addidimus Essentiam, qua cum per triduum usa esset, lumbricum, hâc longitudine & latitudine, sicut hîc depictus cernitur exclusit, qui in capite cornu membranaceum, in ore lapillum album ervi magnitudine, habebat, in maximam longitudinem extendi poterat, unde ad **Lumbricos** latos illum pertinere arbitramur. A fascinatione ortum illum autumabat

mabat mulier & ab hac suâ sententiâ nullis verbis deduci poterat, propterea in nostrâ præsentia flammis eum tradebat, & ab illâ ipsum impetrare nullis potuimus precibus.

II COLICA.

Colica.

Intestinum Colon nonnulli à Græco verbo *κολῶσθαι* derivari volunt, nam illud *torquere* significat, quoniam in illo tormina fiunt colica, sicut loquitur *Bartholinus lib. 1. Anatom. reform. cap. xi.* & nostrâ quidem sententiâ non impetite: Tormina enim colica à doloribus, qui à Tortura proveniunt, non superari putamus, quoniam illa tanta tamque atrocia sunt, ut & vitam sibi nonnullos ex impatientiâ ademisse testetur *ex libr. 2. Galeni de compos. med. secundo loc. Sennerius lib. 3. med. Pract. 2. sect. 2. cap. 2.*

Interna.

In tantis hisce doloribus solatium & auxilium præbent ex *Junipero præparata medicamenta*. Inprimis verò Clysteres, quoniam hi ad ipsum locum affectum penetrare & materiam peccantem, sive ab humoribus vitiosis sive à vaporibus, excrementis induratis, vermibus aut aliâ re gravi dolorem excitante oriatur, educere aut profligare optimè valent.

B. D. D. Rolsineius lib. vii. Consultat. talem proponit Clysterem:

℞ Fol.

℞ Fol. origan. rut. veronic. āā Mi.
 Flor. chamamel. melilot. M℞. Bacc.
 laur. juniper. āā ℥℞.

Coqu. in ∇ā simplici, Colaturæ ℥j. adde
 Elect. hier. picr. simpl. diapbœnic.
 āā ℥℞. d. bacc. laur. ℥iij.

⊙ aneth rutacci. āā ℥i℞. M.F. Clyster.
 Ejusmodi Clysterem quoque tradit

Mynsichtus sect. 22. Armament. Chym. p.
 428. & similem huic Sennertus proponit
 lib. 3. Med. Pract. part. 2. sect. 2. cap. 2. ubi
 & sequens commendat Vinum medica-
 tum:

℞ Rad. fœnic. acor. ver. helen. impera-
 tor. āā ℥℞.

Abfinth. ℥v. calamith. origan.
 rosmarin.

Fl. chamomill. sambuc. āā ℥ij. Cort. citra-
 aurant. āā ℥iij.

Sem. fœnic. carv. āā ℥ij.

Bacc. laur. juniper. āā ℥iij. Fol. senn.
 el. ℥i℞.

Agaric. trochiscat. ℥℞. Turbit. ℥ij.

Conquassatis affund. Vini q.f. Bibat de
 illo ager haustum.

Ventriculi & intestinorum remedi-
 um anodynum appellat Aquam hanc
 contra Colicam Quercetanus Pharmacop.
 dogmat. restit. cap. 7.

℞ ∇ā ex flor. nuc. & chamomill. paras.
 āā ℥℥.iv.

Q

His

His mixtis infunde flor. chamomill. & sambuci āā p. vi. per triduum. Deinde fiat expressio & Colatura, cui rursus eandem quantitatem dictor. flor. infunde, denuò colentur & fortiter prælo exprimantur, expressioni adde

Sem. foenic. anis. āā ʒj. Bacc. laur. ʒiʒ.

Gran. Juniper. ʒij. Cinamom. elect. ʒvi.

Mentb. sicc. Mj.

Stent in infusione in Bal. Mar. per 2. dies, deinde destillentur per cineres. Dos. ab ʒij. ad tres.

Ejusmodi aquam Carminativam *Baccis juniperi* quoque exornatam describit *Schröderus lib. 2. Pharmacop. Med. Chym. cap. 38. & Mynsicht. sect. 19. Armament. Chym. p. 315.*

Extractum Carminativum *Quercetani* magnarum certè virium videri potest *cap. 26. citat. lib. 1ʒʒ. Baccar Juniperi clarum.* Sic nec Extracto Specifico Colico deesse voluit *Baccas Juniperi Mynsichtus.* sed illi ad ʒiij. eandem addidit *sect. 3. Armament. Chym. & Emplastro Carminativo tam Oleum Juniperi ad ʒiv. quam Gummi Juniperinum ad ʒj. adjungit, unde præstantia medicamentorum ex Junipero paratorum facile colligi potest.*

Sequens Elixir à *Nobilissimo D. D. Siebold. Archiatro Hallensi* Amico cuidam communicatum est, quod in colicâ, torminibus

minibus ventris aliis, nausæâ, vomitu,
diarrhœâ, dysenteriâ aliisque intestino-
rum morbis, in hysteris affectibus offi-
cium sæpe feliciter præstitit:

℞ Spir. Juniper. ℞iij. Bacc. sambuc ℞j.
His adde in vase vitreo Rob Juniper.
℞j

Zedoar. ℞ii. Cinamom. ℞j. Cort. au-
rant. ℞iv.

Pom. aurant. num. iij.

Digerantur omnia per 14. dies in leni
calore, Colentur, ferventur ad usum.
Dof. cochl. sem. ad j.

Grülingius lib. 3. Med. Pract. part.
2. sequentia proponit:

℞ ∇ stomachal. N. Mosch. Juniperin.
Elix. vit. min. Querc. aâ ℞β. Cina-
mom. ℞vi.

Brod. condit. Zinzib. rad. acor. aâ ℞β.

⊙ dest. chamomill. gtt. iij. anis. gtt. iv.
origan. salu. anib. aâ gtt. ij.

Spir. bacc. sambuc. ℞ij. Θω, Θλ aâ
gtt. iij.

Misc. Dof. cochlear. i. manè.

Vel

℞ ∇ Theriacal. ℞β. chamomill. ℞ijβ.
Spir. juniper. gtt. x. ꝑi gtt. vi.

Misc. pro unâ vice.

Præclare quoque Essentia Carni-
nativa nostra in hoc aliisque à flatibus

Q 2

oriun-

oriundis affectibus officio suo fungitur,
cujus compositio talis:

℞ Spir. Juniper. maximè rectificat.

℥VIII. carvi, cinamom. āā ℥ij.

⊖ dest. juniper. menth. chamomill.
carv. āā ℥j.

Mixta circulentur tam diu calore leni,
donec olea à Spiritibus planè absorben-
tur eorumque vestigia amplius non ap-
parent, postea fervetur ad usum. Dos.
℥j. ad ℥℞.

Externa

Externè sequentem Fotum in in-
credibili dolore colico, ob materiam in
intestinis solidam & in lapideam ferè
duritiem concretam ad hanc emollien-
dam & exturbandam, adhibuisse hocque
adhibito & reiterato ægrum materiam
lapillosam excrevisse omnemque dolo-
rem cessasse testatur *Poserius Centur. 1.*
Observat Curat. 83.

℞ Bacc. laur. juniper. Sem. fœn. grac.
lin. āā p̄ij.

Herb. malv. prass. alb. parietar. cala-
menth. origan. puleg. menth.

Flor. chamomill. āā Mj. melilos.
stæchad.

Sem. anis. fœnic. āā p̄j. Misc.

Paretur Decoct. cum s. q. ∇æ & Vini
pro Fotu.

Vel

℞ Bals. d. Peru ℥j. Ungue. alth. comp. ℥℞.

⊖ dest.

⊙ dest. juniper. ꝑ. menth. carv. āā
 ꝑ. succin. ꝑ. Misc. omnia

D.S. Sälblein wieder das Reissen.

III. DIARRHOEA ET DYSEN- TERIA.

Aureum est dictum illius Poëta & ve-
 ritati consentaneum

--- πάντων μέτρον ἐστὶν ἀριστον,

quod Horatius lib. 1. Sermon. Satyr. 1. ita
 Romano reddidit sermone:

*Est modus in rebus sunt certi denique fines,
 Quos ultra citraque nequit consistere re-
 ctum.*

Verum certè dictum, probatione vix
 egens. Exempli tamen loco sint Ex-
 creta & Retenta. Hæc, si mediocritatis
 regulam non excedant, sanitatem homi-
 nis maximè confirmant, si tamen excer-
 nenda plus æquo diutiùs retineantur,
 vel retinenda nimium quantum excer-
 nantur, actum est de hominis sanitate
 perfectâ: Quis enim nescit quantam in-
 ferat homini noxam *Diarrhœa*, & quem
 latet quale detrimentum mortales pati-
 antur à *Dysenteria*? tale videlicet, quod
 in quamplurimis nunquam iterum re-
 parari potest, cum nempe erosus planè à
Dysenteria intestinis incomparabilis vitæ

Theſaurus per ſubſequentem mortem inferitur.

Diarrhoea.

Quamvis verò *Diarrhoea* quodvis alvi profluvium, docente *Sobizio part. 4. Spec. Med. Praët. ſect. 2. cap. 15.* ex quacunq̄ue cauſa ortum, cum vel ſine febre aut dolore, criticè vel ſymptomaticè factum denotet, nos tamen cum illo ſpecialiter de illâ jam agimus *diarrhoeâ*, quæ abſque inteſtinorum exulceratione & ſine vehementi doloris ſenſu contingit, & in quâ humores ſimplices vel mixti præter alimentum & ſanguinem evacuantur.

Cauſas habet *Diarrhoea* varias & ratione harum varias ſortitur appellationes, de quibus omnibus autem jam tractare noſtri non eſt inſtituti.

Interna.

Omni *Diarrhoea*, in quâ humores peccantes evacuandi, *Rob Juniperinum* ſatiſfacit, poteſt tamen inſuper ſpecificis exaltari purgantibus, qualia humori peccanti convenient.

In *Diarrhoea* tam bilioſa, quàm ſeroſa ſerum per Urinas ac Sudores educere & minuere *Autor eſt Fr. de le Boë Sylvius lib. 1. Prax. Med. cap. 13.* Decocto ſequenti:

℞ Rad. apii, petafidit. āā ʒj. Raſur. lign.
Juniper.
Sem. milii āā ʒiij.

Coqu.

Coqu. f. a. ex aquâ purâ. In Colaturâ
 ℥xxx. dissolv.

Syr. de s. rad. ℥iv. Spir. Ois dulc. ℥j.
 Misce.

Capiat bis terve in die haustum, si
 non abhorreat æger, calentem & in pri-
 mis summo manè in lecto, unde prodibit
 facilius sudor, sin minus urina copiosior,
 sicque pedetentim consumetur serum
 omnesque humores reddentur puriores
 & meliores.

Si Diarrhœa ob virium lapsum
 sistenda videatur, tunc non inconveni-
 enserit sequens Electuarium:

℞ Conseru. ros. rubr. antiqu. rad. tor-
 mentill. āā ℥j.

Rob juniper. ℥vi. Spec. diarrhod. Ab-
 bat. ℥j.

Croc. Ais adstr. ℥ijß. Ter. sigill.

Bd. Armen. corall. rubr. preparat.
 āā ℥ij.

Pulv. N. Mosch. ℥j. Syr. myrtin. q. f.

Misce. F. Electuar. S. Anhaltender
 Stärck-Zucker.

Externè poterit adhiberi Empla- *Externa*
 strum Stypticum *Mynsichti. Gumm. Juniper.*
 ℥ij. nobilitatum, descriptum *sect. 36.*
Armament. Chym. p. 507. Sic & Oleum ex
Gummi Juniperino paratum cum oleo
 Thuris dest. albumine ovorum mixtum &
 externè adhibitum ad omnes fluxus

Q 4

ven-

ventris commendat *Conrad Kunrath, tract.*
20. medull. de still. 427.

Diarrhœa
ex hyper-
catharsi.

In *Hypercatharsi* seu *Diarrhœa à me-*
dicamento purgante excitata sequens pro-
ponit *Tilemannus p. 65. de materia medic.*

℞ Pulv. *Sandarac. Arab. ꝑ. ʒ. Thnr. ꝑ. ʒij.*
Album ovor. q. s. F. Emplastrum

Dysento-
ria.

In *Dysenteria* tam præservativè quàm
curativè adhibetur *Juniperus*. Sic tem-
pore *Dysenteria* Amicis suis *Vinum me-*
dicatum sequens se præscripsisse testa-
tur *Hildanus lib. de Dysenteria cap. 21.*

Præserva-
tivè.

℞ *Herb. absinth. card. bened. scord. utri-*
usque, veronic. mentib Flor. rſ.
rubr. āā Mij.

Cort. cir. Rad. angel. Bacc. juniper. Ci-
namom. āā ꝑ. ʒj.

Incidantur & conquassentur omnia, po-
stea in doliolo, quod 12. aut 16. mensuras
contineat collocetur vinoque impleat-
tur. Dos. adulto scyphus 1. vel 2. juniori
cochlearia 2 aut 3.

Inter medicamenta Anti-dysente-
rica prophylactica *Extractum Ganor. Ju-*
niperi refertur à *Grylingio lib. 3. med. Pract.*
part. 2. cap. 1.

Curativè.
Internè.

Curativè adhibentur medicamen-
ta *Juniperina* tam internè quàm externè.
Sic sequens Clyster præsentaream in *Dy-*
senteria, nuperrimo Autumno grassante,
tam in adultis quàm junioribus operam
præ-

præstitit, Visenæ infantem 3. dierum felicissimè restituit, morbumque paucò dierum spatio in plurimis aliis, in principio statim qui illum usurparunt, sustulit & profligavit:

℞ *Herb. malv. alb.* āā Mij.

Flor. chamomill. Bacc. juniper. āā Mj.

Concis. contus. coqu. in s. q. ∇ communi. vel feri lactis, Colaturæ ℞j add.

⊙ *ros. aneth. mygd. dulc.* āā ℞℞.

Misc. F. Clyster, qui tepidè applicetur.

Electuarium supra descriptum & hùc quoque facit fluxumque Dysentericum præmissis præmittendis egregiè & citò sistit.

Externè ad tormina compescenda sequens concinnare Balsamum suadet *Rolsincius lib. 7. Consultat. 1.* Externè.

℞ ⊙ *nuc. moschat. express.* ℞℞.

Gumm. asphaltit. nigr. minutissimè pulverisat. q. s. ad colorem nigrum.

Stent per noctem. Misceantur.

Ambr gryf. gr. ij. mosch. orient. gr. vj.

⊙ *dest. lavend. caryophill. cinamom. menth. majoran* āā gr. vj. *succin.*

℞℞. *juniper.* ℞℞. Misce

M. F. Balsamum.

Hæc tria olea invicem mixta tormina: cum admirando successu mitigant.

℞

℞ ⊙

℞ O dest. menth. juniper. carv. āā. q. v.
Misc. S. Euserlich Oel wieder das
Reissen.

Ani exitus In diuturno exitu ani à Dysenteria
à Dysense- ortò os sacrum & coccygis sequenti De-
ria. cocto fovere *Autor est Fabric. Hildanus*
lib. de Dysenter. cap. 13.

℞ Fol. & flor. beton. primul. ver. hyperic. salu.
rosmarin. majoran. ros. rubr.

Bacc. Juniper. āāMj. Alumin. r. ob. ʒij.
Incis. & contus. indantur sacco, qui in-
tersutus coquatur in vino & applicetur
calidus ter vel quater in die.

IV. HAEMORRHOIDUM VITIA

Hæmorrhoides venæ sunt, quæ in ano
vel recto intestino sitæ sunt & extrin-
secus etiam conspiciuntur, quæ in non-
nullis viris stasis temporibus, spontè
aperiuntur & sanguinis crassioris sit Eva-
cuatio, multum conducens sanitati. Du-
plices sunt hæ venæ, vel internæ, quæ
à venâ portæ, aliæ externæ, quæ à venâ
cavâ oriuntur. *Barthol. lib. 1. de venis*
cap. 4.

Mulieres Quæri hîc posset an fœminæ fluxum
an hæmor- patientur hæmorrhoidum & respondetur
rroidum quod sic. Nota enim nobis fuit mulier,
fluxui ob- quæ eodem tempore, quo lunare tribu-
noxia? tum reddebat, & fluxum semper hæ-
mor-

morrhoidum unà experiebatur, quod quidem rarissimum est, cum pleræque eâ ætate, quâ menses lunare debitum ritè persolvunt, hæmorrhoides fluentes non sentiant, denegato autem mensium fluxu & in aliis quibusdam naturam per vasa hæmorrhoidalia sanguinem quantitate molestum evacuasse novimus.

Fluxus hæmorrhoidum moderatus sanitati amicus est & à multis præservat liberatque morbis, immoderatus verò, diuturnus, suppressus in assuetis, teste Galeno lib. 3. de nat. al. facult. cap. 8. & Aetio. retrab. 4. serm. 2. cap. 3. non diversos solum morbos generat, sed ipsam etiam mortem accelerare quandoque solet.

In nimio hæmorrhoidum fluxu *Nimio hæ-*
gummi Juniperinum albumine ovorum so. *mori hei-*
 lutum & externè applicatum singulare *dum fluxu.*
 quid præstare inquit *Conrad Kunrath*, &
Vernicem liquidum, ex eodem gummate
 qui paratur, idem præstare doloremque
 hæmorrhoidum sistere testatur *idem Tra-*
Etat. 20. Medull. destill. p. 426.

Sequens ad nimium hæmorrhoidum fluxum commendat *Savanorola*
Tract. 6. Pract. maj. cap. 17.

✶ *Scoriar. ferr. Sem. porr. ammeos. āā ʒj.*
Carabe ʒi ʒ Myrabolan. citr. ʒj. Sanda-
rac. Ar. Cort.

*Corr. suor. āā ʒʒ Bdell. ʒij. Cucurb. a-
dust. ʒiij.*

Confice cum Syr. ros. & ex confimilibus compone.

*Hæmor-
rhoidum
dolor.*

In Dolore Hæmorrhoidum sequentem præscribit Pulverem *idem Autor loco jam citato.*

R *Sem. lini ʒij. nigell. ʒj. Gum. Bdell. ʒiʒ. Thur.*

Cyper. ammeos āā ʒj. Sandarac. Ar. ʒj.
Terantur & dentur in potu ʒiv.

*Hæmor-
rhoidum
obstructio.*

In Hæmorrhoidum obstructione hucque proveniente mictione sanguinis & contracturâ membrorum sequens adhibuit Oleum *Fabric. Hildanus Cent. 2. observat. xi.*

R *Ol. lumbric. vulpin. costin. āā ʒj. jani-
per. dest. ʒij. Spir. Vin. ʒj. Milce
& bis in die locum affectum inunge.*

CAPUT XVIII.

DE AFFECTIBUS HEPATIS ET PRÆSTANTIA JUNI- PERI IN IISDEM DIS- SERIT.

I. HEPATIS OBSTRUCTIO ET CACHEXIA.

AD arma! ad arma! hostes in urbe sunt. Hac olim formulâ populum Romanum exclamasse imminente graviore periculo militesq; ut arma caperent, testatur Clarissimus *M. Frider. Hildebrandus*